

anayasa mahkemesinden cuntacılar müjdeli karar

Anayasa Mahkemesi, askere sivil yargı yolunu açan düzenlemeyi hem de oy birliği ile iptal etti. Mahkeme, hukukun içsel tutarlılığa sahip olması gereğinden hareketle, Anayasanın 145. maddesi orada durduğu müddetçe, AKP'nin diğer kanunlarda değişiklik yapmak suretiyle askere sivil yargı yolunu açamayacağını, çok arzu ediyor ise Anayasa değişikliği yapması gerektiğini karar altına almış oldu.

AFŞİN DEMİR

Memleketin akıl ve vicdan sahibi insanları "balyoz" darbe planının her geçen gün yenileri ortaya dökülen iğrenç detayları karşısında derin bir istikrah duygusu içerisinde bunaladursun, oligarşi içi çatışmada AKP'nin başını çektiği islami burjuvazi, hasmının kafasına sağlam bir balyoz indirmiş durumda. Asker-sivil bürokrasinin en cengâver ideologları bile bu sarsıntı karşısında pozisyonlarını gözden geçirmeye, "ben darbeci değilim, çıkarın ismimi yararlanılacaklar listesinden" yollu açıklamalar yapmaya kendilerini mecbur hissediyorlar. AKP'ye oy veren milyonlarca insanı "bidon kafalılar", "göbeklerini kaşıyan adamlar" diye tahkir etmekten utanmayan Bekir Coşkun hazretleri dahi, "Ne zaman ağzımızı açacak olsak, sizin şu saçma sapan planlarınızı önümüze koyuyorlar. Yani aciz ve yetersiz kaldığınız yetmiyormuş gibi, sivil tepkinin de canına okudunuz paşam." diye sitem dolu satırlar yazıyor omzu kalabalık amirlerine hitaben.

Hasmı karşısında elde ettiği taktik üstünlüğü artık stratejik kazanımlara tahvil etme zamanının geldiğini hisseden AKP de giderek daha reel bir takım adımlar atacağı yönünde sinyaller veriyor. Düne kadar demokratikleşme konusunda lafa gelince Zaloğlu Rüstem pehlivan kesilen, icraata gelince de "aheste çek kürekleri, mehtap uyanmasını" tadında takılan Tayyip Erdoğan ve saz arkadaşları (Bülent Arınç, Recep Akdağ, Hüseyin Çelik) birbiri ardına, "balyoz" kepazeliğinin halkta yarattığı infalden istifade etmek niyetinde olduklarını gösterir açıklamalar yaptılar. En son, TRT 1'de yayınlanan "Enine Boyuna" programına katılan Başbakan, Emasya Protokolünün, Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nin ve TSK İç Hizmet Kanunu'nun darbe gerekçesi edilegelen 35. maddesinin yürürlükten kaldırılacağını müjde-

ledi. Bu arada hükümetin sınırlı bir anayasa değişikliği paketini de gündeme getireceği ifade ediliyor. İktidardaki yedinci senesini doldurduğu halde 12 Eylül Anayasasına ve darbe mahsulü diğer yasalara dokunmaktan köşe bucak kaçan ve an itibarı ile doğuda Kürt halkının meşru temsilcileri üzerinde bir balyoz planını hayata geçirmekte olan AKP'nin, batıda demokratikleşme yönünde adım atmaya niyetli olduğu konusunda ciddi şüphelerimiz olsa da, bunlar hayırlı gelişmeler.

CUNTACILARIN SİVİL MAHKEMELERDE YARGILANMASININ ÖNÜ KESİLDİ

Bir yandan bunlar olurken, geçtiğimiz günlerde bunlarla tezat halinde bir başka gelişmeye daha tanık olduk. Anayasa Mahkemesi, askere sivil yargı yolunu açan düzenlemeyi hem de oy birliği ile iptal etti. Hatırlanacağı üzere, AKP geçtiğimiz yaz, bir oldu bittiyile, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 3. ve 250. maddelerinde değişiklik yapılmasına ilişkin kanun değişikliği teklifini Meclisin gece oturumunda geçirmiş, CHP'li milletvekilleri durumu farkettilerinde iş işten geçmişti. Yapılan değişiklikler neticesinde, savaş ve sıkıyönetim dışında sivilin, sivil mahkemelerde yargılanacağı, yine bu haller dışında, özel yetkili ağır ceza mahkemelerinin görev alanlarına giren suçları işleyen askerlerin de sivil mahkemelerde yargılanacağı kanuni düzenleme altına alınmış, bu da burjuva basında AKP'nin demokratikleşme yolunda attığı ilk ciddi adım olarak lanse edilmiş idi.

İşte Anayasa Mahkemesi, bilhassa anayasal düzene karşı suç işleyen, yani darbe peşinde koşan askerlerin sivil yargıda yargılanmalarını sağlayacak olan bu düzenlemeyi, CHP'li milletvekillerince açılan dava üzerine oybirliği ile iptal etti. Böylece, henüz gerekçeli karar açıklanmamış olmakla birlikte, yeni bir gelişme yaşanmaya kadar; Ergenekon başta olmak üzere, kafes, balyoz vb. darbe planlarını hazırlayan, onlara iştirak eden cuntacıların sivil mahkemeler-

de yargılanmalarının önü kesilmiş oldu.

Bir yandan darbecilerin ipliği pazara çıkarılır, Emasya Protokolünün, Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nin ve TSK İç Hizmet Kanunu'nun meş'um 35. maddesinin iptal edilmesi konuşulurken bu ne perhiz bu ne lahana turşusu derdirtecek cinsten bu gelişmeyi nasıl okumamız gerekir? Üstelik kararın tıpkı DTP'nin kapatılması kararında olduğu gibi, oybirliği ile alınmış olmasını nasıl açıklayacağız? DTP'nin kapatılması ile ilgili karara eleştiri oklarımızı yöneltirken, Haşim Kılıç gibi AKP'nin güdümünde olduğu aşikâr olan bir ismin riyasetindeki Anayasa Mahkemesinin aldığı karar AKP'nin iradesini de içeren bir "devlet kararı"dır, oligarşinin mutabakatını yansıtan bir karardır demiştik haklı olarak. Memleketin kafesle yatıp, balyozla kalktığı, AKP'nin demokratikleşme adımları atma sinyalleri verdiği böylesi bir konjonktürde, askere sivil yargı yolunu kapayan bu karar için de aynısını söyleyebilecek miyiz?

HUKUKUN İÇSEL TUTARLILIĞI

Bu sorunun yanıtı ilk bakışta kompleks gibi gözükse de aslında hiç de öyle değil. Marksizm nosyonundan uzak kafaların bu soruya yanıt üretmek için başvurabilecekleri iki yol var, biri her türlü tutarlılık ölçütünü bir yana bırakıp konuyu kıvrarak geçiştirmek, ikincisi ise komplo teorisi üretmek. Oysa bir Marksist için, hukukun işlevinin ne olduğu ve gerek hukukçuların gerekse yargı organlarının bu işlevi ne şekilde yerine getirdikleri kalın ciltli kitaplar, sırma işlemeli cüppeler arkasına gizlenemeyecek kadar açık olduğundan, siyasi irade (somut durumda AKP) ile hukuk (somut durumda Anayasa Mahkemesi kararı) arasındaki mevcut örtüşmeme hali bizce hiç de şaşırtıcı değil.

Marksizme göre hukuk, bir toplumdaki üretim ilişkilerinin ifadesi ve aynı zamanda insanların maddi üretim alanında üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çatışmanın bilincine vardıkları ideolojik bilinç biçimlerinden biridir. Bununla birlikte, hukukun üretim ilişkilerinin salt bir refleksiyonu, bir yansıması olmanın ötesinde de bir gerçekliği vardır. "Profesyonel hukukçuları yaratan yeni bir işbölümü zorunlu hale gelir gelmez, yeni ve bağımsız bir alan (hukuk) açılır, üretime ve ticarete genel bağımlılığına karşın, o da bu alanlar üzerinde özel bir etki kapasitesine sahiptir. Modern bir devlette hukuk yalnızca genel ekonomik duruma tekabül etmekle ve onun ifadesi olmakla kalmamalıdır, ama aynı zamanda, ülke içindeki çekişmelere uyararak kendisiyle çelişmeyen, içsel olarak tutarlı bir ifadesi olmalıdır." (Engels'ten Berlin'deki Conrad Schmidt'e, K. Marx-F.Engels Seçme Yazışmalar 2, Sol Yayınları, 1996, s. 242). Buradan çıkan ilk sonuç; hukukun maddi üretim ilişkilerinin bir yansıması olmasının ötesinde, bu ilişkiler üzerinde etkide bulunduğu, yani aralarındaki etkileşimin tek taraflı değil diyalektik olduğu; ikinci sonuç ise bu etkileşim içerisinde dahi hukukun içsel tutarlılığa sahip olması gerektiğidir.

KAPİTALİST SINIFIN KOLEKTİF ÇIKARLARI

Modern devlet, kapitalist üretim biçimini yalnızca işçilerden ve ezilenlerden değil, tekil kapitalistlerden de korumak için kurulan bir örgütten başka bir şey değildir. (F. Engels, Anti

Dühring, Sol Yayınları, 1995.) Anayasa Mahkemesi de bu örgütün bir uzvudur. Dolayısıyla hizmet ettikleri kapitalist sınıfın kolektif çıkarlarının bugün, askere sivil yargının açılmasından geçtiğini, Haşim Kılıç başta olmak üzere, düzenlemeyi oybirliği ile Anayasaya aykırı bulan Mahkeme üyeleri de pekâlâ bilmektedirler. Ancak Mahkeme, hukukun içsel tutarlılığa sahip olması gereğinden hareketle, Anayasanın 145. maddesinde yer alan "Askerî yargı, askerî mahkemeler ve disiplin mahkemeleri tarafından yürütülür. Bu mahkemeler, asker kişilerin; askerî olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askerî mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler. Askerî mahkemeler, asker olmayan kişilerin özel kanunda belirtilen askerî suçları ile kanunda gösterilen görevlerini ifa ettikleri sırada veya kanunda gösterilen askerî mahallerde askerlere karşı işledikleri suçlara da bakmakla görevlidirler." hükmü orada durduğu müddetçe, AKP'nin diğer kanunlarda (ki bu kanunlar normlar hiyerarşisi ilkesine göre Anayasanın hiyerarşik anlamda altında yer alırlar) değişiklik yapmak suretiyle askere sivil yargı yolunu açmayacağını, çok arzu ediyor ise Anayasa değişikliği yapması gerektiğini karar altına almış oldu.

Nitekim bu kararın DTP'yi kapatma kararından başlıca farkı da, esasen buradadır. Ceza Muhakemesi Kanununda yapılan düzenlemenin Anayasaya aykırılığı iddiası karşısında, Anayasa'da 145. madde kabak gibi dururken Mahkemenin başka yönde karar tesis etmesi şaşırtıcı olurdu. Oysa Mahkeme DTP'yi kapatıp kapatmama konusunda geniş bir hukuki takdir serbestisine sahip iken ve pekala mevcut yasal düzen içerisinde kapatmama kararı verebilecek iken, takdirini oybirliğiyle oligarşinin mutabık kaldığı doğrultuda kullanmayı tercih etmişti.

AKP'YE ANAYASAYI DEĞİŞTİRME GÖREVİ

Darbecilerin sivil mahkemelerde yargılanması süreci, Anayasa Mahkemesinin bu kararıyla sekteye uğramış, darbecilerin askeri mahkemelerdeki yargıç meslektaşlarının müşfik kolları tarafından salıverilmeleri tehlikesi belirlemiştir. Bu itibarla, karar elbette olumsuzdur. Bununla birlikte, işin her işte bir hayır vardır dedirtecek bir yönü de bulunuyor ki o da şudur: AKP'nin 12 Eylül Anayasasını değiştirmeden yapabileceği manevraların sınırına gelinmiştir. Son Anayasa Mahkemesi kararının da ortaya koyduğu üzere, darbe mahsulü faşist anayasaya dokunmadan bu ülkede olağan bir burjuva demokrasisi dahi tesis edilmesi mümkün değildir. Darbe anayasasının yürütmeye tanıdığı muazzam yetkiler ve keyfiyet, AKP'nin sonuna kadar istismar etmek istediği imkanlardır. Ama artık yolun sonuna gelinmiştir. Anayasa Mahkemesi böylece, sabah akşam demokrasi dümbeleği çalıp duran AKP'ye anayasayı değiştirme görevini zımnen tebliğ ve tevdi etmiştir.

Tekel işçilerine, Kürt halkının meşru temsilcilerine, bilcümle halkımıza balyoz sallayıp duran AKP'nin yedi yıllık performansına bakıldığında, bu görevi sade suya tirit bir takım düzenlemelerle geçiştirmeye çalışacağı açık. Tabii biz bu oyunu bozmazsak...

AKIN BİRDAL: OHAL VE DARBE PLANI UYGULANIYOR

Diyarbakır ve Batman'da incelemelerde bulunan BDP heyetinin izlenimlerini aktaran Diyarbakır Milletvekili Akın Birdal, "Kürt sorununu çözümsüzlüğe iten bir yönetim ve irade olduğunun izlenimi güçlenmiştir. Halkta umutsuzluk ve güven bunalımı derinleşmektedir" dedi.

Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) Grup Başkanı Nuri Yaman ve Batman Milletvekili Bengi Yıldız ile birlikte bölgede yaşanan hukuk dışı uygulamaları ve insan hakları ihlallerini yerinde izlemek üzere ile geçtiğimiz hafta Diyarbakır ve Batman'da incelemelerde bulunan BDP Diyarbakır Milletvekili Akın Birdal, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) bir basın basın toplantısı düzenledi.

Yerel seçimler sonrasında, 14 Nisan 2009'da başlayan operasyonlarda 8'i belediye başkanı, 57'si parti yöneticisi olmak üzere bine yakın kişinin tutuklandığını hatırlatan Birdal, "Suç unsuru oluşturan Balyoz Eylem Planı Bölgede uygulamaya konulmuştur. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü baskı altına alınmıştır" dedi.

Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutulan BDP yöneticileri ve belediye başkanları ile görüştiklerini söyleyen Birdal BDP'li seçilmişlere yönelik tutuklama saldırısının açılım ile açıklanamayacağını ifade etti.

Birdal açıklamasının devamında şöyle dedi: "İsrail yöntemi denilen acil, sert ve tepeleyici önlemler, 15 yaşında taş ve slogan atan çocuklarımızın ağır cezalara çarptırılması, halkın siyasi temsilcilerinin tutuklanması, bölgede adı konulmamış OHAL koşulları, bir darbe planı da değil de nedir? 33 kurumun desteği ile faaliyet yürüten ve şimdiye kadar 2 bin 300 aile ve 15 bin kişiye destek veren Diyarbakır'daki Sarmaşık Derneği çalışmalarının durdurulması hangi devlet anlayışı ile bağdaşiyor."

Kürt sorunun çözümüne ilişkin yaratılmış bütün fırsatların heba edildiğini, Ankara'yla ilgili büyük bir güven sorunu yaşandığını söyleyen Birdal, Meclis'te darbeler ve darbecilerle yüzleşme sağlayacak bir araştırma komisyonu kurulmasını, bölgedeki tutuklama ve operasyonlara son verilmesini istedi.

Birdal, İHD Diyarbakır Şubesi'nin hazırladığı rapordaki bazı verilere işaret etti. Birdal, "Bu karanlıktan çıkış yolunda çaba gösteren DTP'nin kapatılması, eş başkanlarımızın, milletvekilliklerinin düşürülmesi, belediye başkanlarının sıraya dizilip kelepçelenmesi, insan hakları ihlallerinin gizleneceğinin sanılması düşündürücü ve o denli de ürkütücüdür" dedi.

Birdal, "Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanımız Osman Baydemir'in 12 Ocak'ta beş saat ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılması, ertesi gün yurtdışına çıkış yasağı getirilmesi ve ardından suikast yapılacağı bilgisinin tebliği bizlere Hrant Dink cinayetinin mizansenini anımsatıyor" diye konuştu.

Birdal, şu noktalara dikkat çekti: "Bölgede olağanüstü hal koşulları sürmekte ve bir darbe planı uygulanmaktadır. Ekonomik, toplumsal ve hukuksal bir ayrımcılık görülmektedir. İnsan hakları ihlalleri sistematikleşmiştir. İşsizlik, yolsuzluk- açlık kol gezmektedir. Kürt sorununu çözümsüzlüğe iten bir yönetim ve irade olduğunun izlenimi güçlenmiştir. DTP-BDP ve Kürt kurumları üzerindeki tasfiyeci tutum sürmektedir. Halkta umutsuzluk ve güven bunalımı derinleşmektedir. Sorunların çözümü her geçen gün daha da zorlaşmaktadır."

Birdal, Balyoz Darbe planına ilişkin açıklamalarda bulunan Genelkurmay Başkanı İker Başbuğ'un sözlerini hatırlattı. Birdal, gelişmeleri "Atatürk'ün evi bombalandı" denilerek başlatılan 6-7 Eylül saldırılarına benzetti. Başbuğ'un "önce işin hakikati aranmalıdır" sözlerine işaret eden Birdal, "Şu hayatın cilvesine bakın. Gerçeklerin açıklanması için parlamento da kaç kez 'Gerçekleri Araştırma Komisyonu' oluşturulması, tarihimizle yüzleşilmesini isteyen bizlerle generallerin yolu değil, ama sözü keşişti" diye konuştu.

Toplantıya BDP milletvekilleri Akın Birdal, İbrahim Binici, Sevahir Bayındır, Hasip Kaplan, Sırrı Sakık, Nezir Karabaş, Ayla Akat Ata, Bengi Yıldız, Hamit Geylani, Sebahat Tuncel ve Pervin Buldan katıldı.

(Atılım ve Bianet'ten derlendi)